

Syysrikoinen 2017, ”oikeat vastaukset”

Yleistä.

Ratojen viimeistelyssä (rastien vienti) ilmeni muutaman rastin kohdalla, että piste saattoi jäädä liian hankalaksi, kun tarkoituksena on kuitenkin painottaa reitinvalintaa. Piste kun ei saisi olla vaikea molemmista suunnista. Etenkin rastin 72 ympäristö hakkuun suunnasta ei vastaa karttaa, koska kuvioraja on muuttanut muotoaan runsaiden tuulenkaatamien takia. Yleensä on kuitenkin pyritty huolehtimaan, että rastiväli on kartan avulla suunnistettavissa rastille saakka ja myös piste valittu sen mukaan. Lähes jokainen väli on ratojen laadintaa varten kuljettu maastossa ja suurin osa myös toiseen suuntaan. Jokaista valintaa ei toki ole testattu mutta tärkeimmille rasteille on tehty koelähestyminen eri suunnista. Ajalla mitattuja koejuoksuja ei ole tehty.

Kilpailussa etenkin pitkällä radalla vietetyt ajat olivat pienoinen järkytys. Ratoja ja rasteja ei tehty tarkoituksella erityisen raskaiksi tai suunnistuksellisesti vaikeiksi. Joidenkin tuttujen kisassa olleiden suunnistajien tiedetyn tason perusteella näin ei loppujen lopuksi myöskään erityisesti ollut, vaan isot ajat johtuvat tavanomaisista suunnistajan virheistä tai uupumisesta. Myös maaston korkeuserot ovat yksi vaikuttava tekijä.

Valintojen määrä sen sijaan oli tarkoituksella annettu niin suureksi, että niiden hallitsemisessa on haastetta, ettei samalla normaali sujuva eteneminen seko.

Ei odotettukaan, että kukaan osaisi tehdä perustellusti oikeat valinnat joka välille, koska alkupään valinta vaikuttaa samalla loppupäähän. On saattanut olla taktisesti viisasta olla välittämättä hajontojen valinnoista ja keskittyä vain yksittäisten rastivälien reitinvalintoihin, koska vääräkään valinta ei ole erityisen ratkaiseva, kun maasto on yleisesti nopeakulkuista. Saman tasoista juoksijaa vastaan ero voi kuitenkin olla ratkaiseva. Harmillisesti vähäisen osanoton takia näitä kaksinkamppailuja saatiin vain muutamien juoksijoiden välille.

Oikea valinta

Kun haetaan kulkukelpoisuutta ja selkeää suunnistettavuutta syntyy reitinvalinnan tarve. Kun reitti on selkeä ja helppokulkuinen, voi rastivälin juosta vähemmällä suunnistamisella ja kovempaa. Tässä maastossa pienellä kierrolla löytää yleensä alleen nopeaa kallioalustaa tai polkua. Hidastavia korkeuseroja tosin on mutta pohja on nopea. Suora tai ”väärä” reitti saattaa olla mahdollista juosta yhtä nopeasti mutta onko se suunnistettavissa yhtä nopeasti?

Huippusuunnistaja ehkä kiittäisi viivaa pitkin kartan värityksestä tai käyristä piittaamatta ja poimisi silti kaikki rastit kuin rusinat pullasta. Oletimme, ettei ihan sen tasoiset suunnistajat kisaamme ehkä vielä löydä.

Tämä vertailu on tehty sen perusteella, mikä valinta mahdollistaa sujuvan suunnistamisen parhaiten ja on kokonaisuuden kannalta todennäköisemmin nopeampi. Huomioiden siten myös rastinotot ja lähdot (jotka voivat toki onnistua tuurillakin).

Rata 1

1-väli suoraan, heti mäkeen tai jos uskaltaa luottaa karttaan, niin rinteen puolivälin rotkosta ylös. Vasen kierto varma, oikea kierto hitain. Myös paluumatkalla suoraan tai rotkosta alas.

1. hajonta: 70 mennessä, 79 tullessa. 79-69 mäen ylitys on paluumatkalla nopeampi ja loppu on polkua. Paluumatkalle on myös hyvä väsyneen polkuvalinta vasemmalta pellon reunaa. Mennessä kierto ei ole yhtä nopea, koska on enemmän nousua ja ainoa alamäki on lyhyt ja jyrkkä. Väärin päin juostessa 70:ltä on hankala rastilta lähtö (on osuttava polkuun). Mennessä 69-70 lähtö suon vasemmalta puolelta, palatessa 79-69-vihreän läpi koillispuolelta polkua ja mäen yli (tai peltokierto).
2. hajonta: 81 mennessä 71 tullessa. rastinotot helpompia näin päin. 81-72 suoraan alas notkoon hakkuun polulle ja suoraan pohjoiseen laakson poikki. Oikealta kiertäessä kallio-osuudella hidastaa runsas kumpuileminen ja laaksonpohjan vihreä on hidas. Oikea polkukierto on aivan liian pitkä.

6-väli: hakkuun puolelta, pystyvihreä on hitaampi.

3. hajonta: 74 mennessä 78 tullessa. Pienet erot lähestymisissä ja rastinotoissa. 74-152-välillä pystyvihreä on paha ja kierrettävä ihan kokonaan riittävän alhaalta. 73-78 vihreän pohjoispuolta, toisin päin juostessa maasto ohjaa vahvasti väärälle puolelle. 152-78 vihreä kiertäen vasemmalta, mistä muotoja seuraten helppo rastinotto

9-väli: mennessä suoraan mäen yli, paluumatkalla kulkukelpoisuus ohjaa länteen, missä hitaita poikittaisia kukkuloita. Itäinen kierto notkon polun kautta ja kallioita pitkin on ainakin paluumatkalla nopea.

Loppulenkki vastapäivään, koska 76-75 on näin helpompi. Jos juostaan myötäpäivään, niin myös 75-76:lle hyvä valinta suon oikealta puolelta, koko ajan kovalla alustalla. Tällöin 77:n rastinotto on helpompi. 76:lle tulo on etelästä helpompi.

Rata 2

1-väli vasemmalta mennen tullen. Valinta oikealta pellon reunan kautta saattaa olla yhtä hyvä mennessä, koska vasen koko matkan ylämäkeä, paluumatkalla taas pitkä alamäki, jolloin ero on selvä.

1. hajonta: 70 mennessä, 159 tullessa (79-159 mäen ylitys on helpompi ja 159-82 rastinotot ovat helpommat tässä järjestyksessä. Väärin päin juostessa 70:ltä ja 159:ltä on hankalat rastilta lähdöt.

4-väli puolivälin mökin oikealta puolelta molempiin suuntiin, paluumatkalla niitty saattaa "imeä" toiselle puolelle.

2. hajonnalla selvä ero: 71 mennessä, 91 tullessa. Kumpikin rastinotto on selvästi helpompi tässä suunnassa. 151:lle on huoleton ja nopea alamäki. 91-80 polun kautta vasemmalta ja 80-71 niityn poikki.

6-väli suoraan alhaalta mäen juurta seuraten molempiin suuntiin. Jos polkukierto, niin paluu nopeampi (pitkä alamäki)

Loppulenkki vastapäivään: 154-138 kampajyrkänteen itäpuolelta. 160 on myös helpompi 138:n suunnasta.

Rata 3

1-väli oikealta tien kautta (ei suora polku), paluu sama.

1. hajonta: 82 mennessä, 153 tullessa. Lähestymiset helpompia näin päin.

4-väli mennessä suoraan vihreän läpi, tullessa polkukierto varmempi (paluu vihreän läpi nopeampi mutta haastava osua samaan kohtaan).

2. hajonta: 161 mennessä, 81 tullessa. Rastinotot helpompia ja 70:ltä lähtevät rastivälit helpompia hallita vastapäivään. 161:lle oikealta kalliota hyödyntäen, 157 polkuja, 81 polkuja, 70 löytyy alueen korkeimmasta kukkulasta.

Loppulenkki myötäpäivään, jos 151-157 juostaan suoraan, muuten ei eroa. Kumpaankin suuntaan 137-151 mäen pohjoispuolta ja 157-137 niityn kautta.

Toivottavasti kaikki kuitenkin viihtyivät eivätkä epäonnistumiset vieneet koko pelihuumoria.

Ajoista päätelleen suunnistuksesta ainakin saatiin nauttia koko rahan edestä.

Terveisin

Ratamestari